

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Şubat 2020 • No: 143

Kaldır Başını! Güç Sende, Derman Ellerindedir!

Şubat ayının ilk haftasında Âdem Yarıcı adlı işçi, Hatay Valiliği önünde “çocuklarım aç” diyerek kendini ateşe verdi ve hastaneye götürülürken hayatını kaybetti. Türkiye’de daha önce olmayan şeyler oluyor. İşsizlik ve yoksulluğun pençesinde kıvranan insanlar, ardı ardına intihar ediyor. İşsiz kalan, yoksulluğun derin çukurundan çıkamayıp bunalıma giren emekçiler, tepki olarak intihara başvuruyorlar. Hiçbir insan durup dururken kendi yaşamına son vermek istemez. Bütün canlılar gibi insan da var olmayı ve yaşamayı arzu eder. Eğer bir insan yaşamına son veriyorsa, artık yaşamaya dair tüm umutlarını kaybetmiş demektir. Çaresizdir ve içine itildiği sorunlar

yumağından kurtulamadığı için varlığını ortadan kaldırmaktadır.

İntiharlar, işsizliğe ve yoksulluğa verilmiş umutsuzca bir tepkidir. Tüm bilimsel araştırmalar, işsizliğin ve yoksulluğun büyüdüğü dönemlerde toplumun mutsuz ve umutsuz olduğunu ortaya koyuyor. Depresif ruh halinin hâkim olduğu bu dönemlerde intiharlar adeta bir salgına dönüşüyor. Bugün Türkiye’yi yöneten siyasi iktidar, dağ gibi biriken sorunları çözmek yerine bu sorunların varlığını inkâr ederek emekçileri oyalamak istiyor. Tüm enerjisini gerçekleri karartmak ve iktidarının ömrünü uzatmak için harcıyor. Bu yüzden iktidar çevreleri ve yandaş medya,

intihar biçiminde ortaya çıkan tepkiyi “psikolojik” diyerek önemsizleştirmeye çalışıyor. İnsan, “psikolojikmiş” sözünü duyunca “zıkkımın kökü” demekten kendini alamıyor! Evet psikolojik! Peki, bir insanın ruhsal bütünlüğünü bozarak intihara sürükleyen nedir?

İşsizlik ve yoksulluk intihar biçiminde kendini dışa vuruyor, adeta haykırıyor! İşsizlik, giderek daha fazla insanın akıl kimyasını bozuyor. 7 milyon insanın işsiz olduğu, genç nüfusta işsizliğin yüzde 25’leri geçtiği bir ülkede insan nasıl akıl sağlığını koruyabilir? Türkiye toplumu, geçmiş dönemlerden farklı bir durumla karşı karşıyadır. 1980’lerin başına kadar köy ve kırdaki yaşayanların sayısı, kentlerde yaşayanlardan daha fazlaydı. Fakat 1980’lerin ortasından itibaren denge hızla değişecek, kent nüfusu köy ve kır nüfusunu geride bırakacaktı. TÜİK’in en son açıklamasına göre, il ve ilçe merkezlerinde yaşayanların oranı yüzde 92,8’e yükselirken, belde ve köylerde yaşayanların oranı yüzde 7,2’ye düşmüştür. Yalnızca İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya’nın toplam nüfusu 31 milyondur. Kapitalist gelişme neticesinde nüfus kentlere yığıldı ve doğal olarak insanlar geleneksel geçim kaynaklarından koptu. Toplumsal ihtiyaçların çeşitlenip arttığı kent yaşamı kır ve köy yaşamından farklı ihtiyaçları gerektirir. Dolayısıyla kentte, işsiz bir insan adeta sudan çıkmış balık gibidir, altındaki toprak çekilip alınmıştır.

Çünkü kapitalist sömürü sisteminde işçilerin patronlar gibi birikmiş serveti yoktur. Tabiri caizse işçinin biricik serveti emeğidir. İşçi emek gücünü satamadığı ve işsiz kaldığı andan itibaren sorunlar büyür. İşsiz işçi ev kirasını ve faturalarını ödeyemez, evinin geçimini sağlayamaz, karnını doyuramaz ve hatta mahallesinden dışarı bile çıkamaz. Bu durumdaki bir insanın kendini çaresiz ve yaşamını değersiz hissetmesi son derece doğal değil mi? Oğluna doğum gününde kola alacak parayı arkadaşlarından borç alan Âdem Yarıcı’nın kendisine olan öz saygısını yitirmesini anlamak çok mu zor? Kapitalist düzen, bir işçiyi kola parasını bile borç alacak duruma itiyor ve siyasi iktidarın temsilcileri çıkıp intiharların nedeni “psikolojiktir” diyebiliyor. İnsanın öfkelenmemesi, batsın sizin sömürü düzeniniz dememesi mümkün mü? Bir işçi önderi zamanında ne güzel söylemiş: İnsan sarayda başka, kulübede başka düşünür. Saray ve yalılarda yaşayan, lüks ve şatafata boğulan muktedirler asla emekçilerin çektiği çileyi anlayamaz!

Âdem Yarıcı işsizlikten bunalıp intihar etti, oysa işsizlik sigortasından yararlanabilseydi durum bambaşka olabilirdi. Ama milyonlarca işsiz, bizzat işçilerden kesilerek

oluşturulan bu fondan yararlanamıyor. Çünkü bir işçinin İşsizlik Sigortası Fonundan yararlanmasının önüne sayısız engel dikilmiş durumda. İşçilerden esirgenen fon, teşvik adı altında sermaye sınıfına peşkeş çekiliyor. Siyasi iktidar, hiç kimseye hesap verme gereği duymadan, bu fondan kamu bankalarına milyarlarca lira aktarıyor, bankaların açığını kapatıyor. Kısacası siyasi iktidar ve sermaye sınıfı işsizlik fonunu har vurup harman savururken, bu fonun gerçek sahibi Âdem Yarıcı gibi işsizler ise intihara itiliyor.

Türkiye’de, işsizlik gibi yoksulluk da yeni bir boyut alıyor. Toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan emekçilerin yoksulluğu ağırlaşırken, bir avuç sermaye sahibinin serveti artıyor. Son patlayan ekonomik krizle birlikte, Türk lirası hızla değer kaybetti ve adeta pula dönüştü. Paranın değersizleşmesi nedeniyle fiyatlar ve enflasyon sıçramalı olarak yükseldi. Böylece işçi sınıfının alım gücü yani

reel ücretleri düşerken, artan yoksullaşma karabasan gibi emekçilerin üzerine çöktü. Veriler, can yakan yoksullaşmayı tartışmasız şekilde gözler önüne seriyor: 9 milyona yakın kişinin aylık geliri 673 liranın altındadır. 6 milyon 850 bin emekli, 2 bin liranın altında yani asgari ücretin bile çok gerisinde maaş alıyor. Asgari ücretin yarısı ve onun altında geliri olanların sayısı ise 2 milyonu aşılıyor. Milyonlarca işçi ya asgari ücret ya da biraz üzerinde ücret alıyor.

Bu tablo, tartışmasız şekilde sefalet tablosudur ve bu eserin sahibi kapitalist düzenle birlikte AKP iktidardır. Zaten açlık ve yoksulluk sınırı da milyonlarca insanın nasıl bir sefalete itildiğini gözler önüne se-

riyor: Dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 2 bin 219 lirayken, yoksulluk sınırı 7 bin 229 liradır. Krizle birlikte işçi sınıfının alım gücü hızla düşmüş ama reel ücretlerdeki erime telafi edilmemiştir. Böylece sermaye sınıfı ve siyasi iktidar, ücret zamlarını düşük tutarak reel ücretleri geriletmiştir. Kriz dönemleri, reel ücretlerin aşağı çekilmesi, emek maliyetlerinin düşürülmesi ve işsizlik sopsasıyla işçi sınıfının çalışan kesimlerinin aşırı çalışmaya zorlanması için fırsat oluşturur. Sermaye sınıfı, işçi sınıfının örgütsüz oluşunu fırsata dönüştürmüştür.

Nereden bakarsak bakalım tablo vahimdir ama işçi sınıfı çaresiz değildir. Esas sorun işçi sınıfının örgütsüz olmasıdır. Örgütsüz olan ve kendi gücünün farkında olmayan emekçiler, AKP gibi bir sermaye partisinden medet umabilmektedir. Oysa güç işçi sınıfındadır! İşçi sınıfı durursa tüm çarklar ve hayat durur! Gücün kaynağı biziz! Yeter ki başımızı kaldırıp etrafımıza bir bakalım; sınıf kardeşlerimizle kol kola girip örgütlenelim. Güç bizde, derman ellerimizdedir! ■

Nereden bakarsak bakalım tablo vahimdir ama işçi sınıfı çaresiz değildir. Esas sorun işçi sınıfının örgütsüz olmasıdır. Örgütsüz olan ve kendi gücünün farkında olmayan emekçiler, AKP gibi bir sermaye partisinden medet umabilmektedir. Oysa güç işçi sınıfındadır!

Gerçekliğini Kabul Et, Değiştirmek İçin Mücadele Et!

Kimimiz lisede, kimimiz üniversitede okuyor. Kimimiz işsizliğin yıkıcı etkisiyle boğuşuyorken günde 10-12 saat ağır koşullarda çalışıyor, iliklerine kadar sömürülüyor kimimiz. Memleketlerimiz farklı, adlarımız farklı... Fakat bizi birbirimize bağlayan bir şey var; sınıfımız, sınıf kimliğimiz. Bizler işçi sınıfının gençleriyiz. Analarımız, babalarımız bizlere fabrikalar, yatlar, katlar değil işçiliği miras bırakıyor. Egemenlerin anlattığı “kariyer” masallarına kanmayalım, kapitalist düzende işçilerin çocukları işçi oluyor. Bu bizim gerçeğimiz. Peki, gerçekliğimiz ile fikirlerimiz, hissettiklerimiz, davranışlarımız ne kadar uyumlu birbiriyle?

Sanki sınıf atlamak kolaymış, bireysel kurtuluş mümkünmüş gibi gençliğe hayaller satıp rekabeti, bireyciliği aşıyorlar. Rekabet nasıl kıskırtılıyorsa, bu düzende gençlerin egoları da o şekilde kıskırtılıyor. “Yeni nesil bir başka!” deniliyor, “gençler oldukça yenilikçi, teknolojiye çok hâkimler” deniliyor. “Geleceğin patronları, yöneticileri, siyasi liderleri aranızdan çıkacak” deniliyor. “İyi bir eğitim, iyi bir gelecek sizi bekliyor” benzeri sahte mutluluk vaatlerine kanan genç insanlar, yarış atı gibi koşuyor. Kimilerimiz kendisini sınıf atlama hülyasına kaplıyor. Diploma sahibi olmak çok önemli olarak pazarlanıyor. Üniversite diploması olanın kolay iş bulacağı, “büyük adam” olacağı, statü sahibi olacağı söyleniyor.

Peki ya sonuç? Onca yoksulluğun ve acının olduğu dünyamızda, üstelik çıkışsızlığın ve geleceksizliğin oldukça yoğun olarak hissedildiği böylesi bir dönemde tüm bu tiyatro işe yarıyor mu? Elbette hayır! Türkiye’de her 5 işsizden biri üniversite mezunu, ülkedeki diplomalı işsiz sayısı Birleşmiş Milletlere bağlı 39 ülkenin nüfusunu geçmiş durumda! Milyonlarca genç işçinin kapı önüne konarak kahve köşelerine itildiği bir ülkede yaşıyoruz. Doğan her yeni günü beş parasız atlatmaya çalışıyor, yoksullukla boğuşuyoruz. Pompalanan pembe hayallerin suya düşmesi, işsizliğin yakıcı etkisiyle birleşince bunalım kaçınılmaz oluyor. Soralım kendimize, son dönemde canına kıyan gençlerin sayısında önemli bir artış olmasında bu duru-

mun payı yok mudur?

Kabul edelim ya da etmeyelim gerçekler ortadadır. Egolarımıza seslenmeye çalışıyorlar, bizi oyuyorlar fakat bizleri mahkûm ettikleri koşullar da ortada. Açlık koşullarında yaşıyoruz, geçinemiyoruz, yoksuluz! Egemenlerin yaptıklarını anlayabiliyoruz, onlar saltanatları sürsün istiyorlar. Peki ya bizler? Bizler neden gerçekliğimizden kaçmaya çalışıyoruz? Tercihlerimiz, davranışlarımız, sohbetlerimizin içeriği, sosyal medya profillerimiz... Bunlara bakacak olursak hepimiz mutluyuz! Kimse yoksul değil mesela, canımızı sıkan tek bir sorun bile yok! Duy da inanma! Öyle bir yalan dünyada yaşıyoruz ki biz bile kapıyı açmıyor muyuz kendimizi?

Yapılan araştırmalar gençlerin en büyük kaygılarından birinin “beğenilmek” olduğunu ortaya koyuyor. Egolar yükseldikçe ilgi odağı olma, görünür olma isteği derinleşiyor ama beri yandan yalnızlık sıradanlaşıyor. Gençler kendilerini yalnız hissediyor. Değersiz, aşağılanmış, sıkışmış, geleceksiz, çaresiz hissediyor. İşçi ve emekçi ailelerin çocukları kişilik yarılması, kimlik bozukluğu yaşıyor. Yoksulluk ayıp görülüyor, adeta rol yapıyor. Zenginmiş gibi, sorunları yokmuş gibi, işçi çocuğu değilmiş gibi... Örgütsüz gençler, kendilerine adeta bir illüzyon yaratıp “mış” gibi bir hayat sürerken gerçeklikten de uzaklaşmış oluyorlar. Yarattıkları illüzyonun etkisinde kalarak kendilerini dışlanmış ve yalnız hissediyorlar. “Onlarca arkadaşım var ama gerçek dostum yok” cümlesini ve benzerlerini ne kadar sık duyar veya söyler olduk.

Nasıl kendimizden kaçamaz isek aynı şekilde gerçekliğimizden de kaçamayız. İşçi sınıfının gençleri olarak kapitalizmin bize çizdiği sınırlar, bir deli gömleği gibi dar geliyor. Günümüz dünyasının sorunları giderek ağırlaşıyor ve çözüm bekliyor. Ya çağımızın sorunlarına duyarsız kalacak, bu esaret ve sömürü düzeninin bataklığında debelenip duracağız ya da gerçekliğimizi kabul edip enerjimizi sınıfımızın mücadelesinin yükseltilmesine akıtacağız. İşte işçi sınıfının gençleri olarak önümüzde sadece bu iki seçenek bulunuyor. Seçim elbette bizim! ■

İki Farklı Dönem, İki Sözleşme ve İki Bildiri

19 Ocakta Gebze’de yapılan mitingde Birleşik Metal-İş genel başkanı, işçilerin baskısına dayanamayarak 5 Şubatta greve çıkılacağını açıklamıştı. Keza Türk Metal de grev kararı almış ama tarihini açıklamamıştı. Bu gelişme üzerine MESS tekrar sendikalarla masaya oturdu ve Türk Metal, işçilere sormadan yüzde 17’lik ücret zammına imza attı. Birleşik Metal-İş ise, MESS’in bu teklifini merkezi toplu sözleşme komisyonuna sundu. Temsilcilerin ve şube başkanlarının da katıldığı komisyondan GREV kararı çıktı. Sendikanın genel merkezi grev kararını duyururken, Maden-İş’in MESS’e karşı yürüttüğü grevlere de işaret ederek şöyle diyordu: “Metal işçileri daha önce defalarca yapılmaz denileni yaptı, olmazı oldurttu, tarih yazdı ve şimdi bir kez daha tarih yazma görevi metal işçilerinin önünde durmaktadır.” Fakat bu lafları edenler birkaç gün sonra, Türk Metal’in imzaladığı satış sözleşmesinin aynısının altına imza koydu. Üstelik de bunu “başarı” olarak sundular!

Peki, şimdi bir de geçmişte MESS’e karşı verilen toplu sözleşme mücadelelerinde DİSK/Maden-İş yöneticilerinin işçilerle birlikte nasıl kararlı bir duruş sergilediklerine bakalım. Maden-İş Çalışma Grubunun hazırladığı “Derinden Gelen Kökler” adlı kitaptan birçok deneyimi daha önce İşçi Dayanışması’nda paylaşmıştık. Kemal Türkler liderliğindeki Maden-İş, toplu sözleşme taleplerini işyerlerinde ve sendika şubelerinde işçilerle birlikte hazırlayıp MESS’in karşısına çıkıyordu. 1977’de on binlerce işçiyi kapsayan toplu sözleşmeler söz konusuydu. MESS yeni bir sözleşme düzeni getirerek, ücret artışlarını sınırlandırmak ve işçi haklarını geriletmek istiyordu. Bu yüzden daha en baştan toplu sözleşme masasına uzlaşmaz bir tavırla oturmuştu. MESS, on binlerce işçinin katılacağı kitlesel bir greve Maden-İş’in öncülük edemeyeceğini, mali zorluklardan ötürü böyle bir grevi yürütmeye gücünün yetmeyeceğini ve sonunda pes edeceğini düşünüyordu. İşçilerin iradesini kısa zamanda kırarak sonuç alacağını hesaplıyordu. MESS’in bu tavrı, büyük sermayenin örgütlü işçi hareketine ve mücadeleciler sınıf sendikacılığına karşı genel saldırısının işaretiydi. Fakat Maden-İş’in tutunamayacağını düşünen MESS, ilerleyen süreçte örgütlü işçilerin nasıl kararlı olduğunu bizzat görecekti!

Maden-İş, grev kararı almadan önce İstanbul Spor ve

Sergi Sarayında 5 bin işçinin katıldığı bir toplantı yapmıştı. İşçiler MESS’e karşı mücadele etmekte kararlıydılar ama sendikal liderlik de çok kararlıydı. Şimdiki bürokrat sendikacılar gibi, dayatılan sözleşmeyi imzalayıp işgal ettikleri makamların keyfini sürme derdinde değillerdi. Maden-İş liderliği, sınıf sendikacılığı temelinde bir mücadele yürütüyordu. İşte bu yüzden, grev 8 ay sürdü ve tarihe Büyük Grev olarak geçti. Grev sürecinde işçilerle sendikanın genel merkezi sürekli diyalog halindeydi. İşyeri temsilcileri Maden-İş Genel Merkezine geliyor, bilgi alıyor, grev sürecini ve mücadeleyi nasıl ileriye çekeceklerini tartışıyorlardı. Sonunda MESS geri adım attı, kazanan işçi sınıfı oldu.

Büyük Grev’in sonunda varılan anlaşmayla, çalışma süreleri düşürüldü, izin süreleri uzatıldı. Mevcut ikramiyelere en az bir ikramiye eklendi. Yakacak, bayram ve izin ödemelerinde yüzde 200-300 arasında değişen büyük artışlar sağlandı. Sosyal ödemelerde yeni haklar elde edildi. Maden-İş 8 ay süren bir grev gerçekleştirmiş ve işçilerin gücüyle MESS’i dize getirmişti. Ama buna rağmen kazanımları “büyük başarı” olarak sunmuyor, elde edilemeyen talepler için mücadele vurgusu yapıyordu. Yayınladığı bildiri de şöyle diyordu: “Emekçilik namusumuz üzerine verdiğimiz sözü tuttuk, sonuna kadar yılmadan direndik. Hep birlikte bu onurlu sonuca ulaştık. Fabrikalarımıza başı dik dönüyoruz. İşçi sınıfının onuruna leke sürmediğiniz, sendikamızın ve sınıfımızın gücüne güç kattığınız için sizleri kutlarız.”

Şimdi bugüne dönelim ve işçilerin iradesini çiğneyerek sözleşmeyi imzalayan Birleşik Metal-İş genel merkezinin yayınladığı bildiriye bakalım. Metal işçisinin karşı çıktığı yüzde 17’lik zam başarı olarak sunulurken şöyle deniliyor: “Bu gelişmelerin ortaya çıkmasına aracılık eden Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına teşekkür ederiz.” İki sözleşme ve iki bildiri arasında dağlar kadar fark olduğunu uzun uzun anlatmaya gerek var mı? O zaman işçiler MESS’i dize getirmenin onurunu yaşıyordu. Bugün ise hayal kırıklığı ve üzüntü var. Ama metal işçileri aynı zamanda son derece öfkeli. Ve bu iyi bir şeydir. Çünkü umut ve mücadele kararlılığı dimdik ayakta demektir. O zaman metal işçilerine düşen görev, taban örgütlülüklerini daha fazla güçlendirmek ve bürokrat sendikacıları işgal ettikleri makamlardan söküp atmaktır! ■

DİSK'in 16. Genel Kurulu: Eşitlik ve Özgürlüğü İşçi Sınıfı Getirecek

DİSK, 13 Şubat'ta 53. kuruluş yıldönümünü İstanbul Haliç Kongre Merkezinde kutladı. Etkinlik kapsamında Uluslararası Sendikal Konferans düzenlendi. Ertesi gün ise aynı salonda DİSK'in 16. Olağan Genel Kurulu yapıldı. "2020'lerin DİSK'i, Emeğin Türkiye'si" sloganıyla düzenlenen ve üç gün süren genel kurul, DİSK Korosunun işçi marşları ve türküleriyle başladı. Ardından DİSK tarihinin anlatıldığı bir sinevizyon gösterimi yapıldı. Kurulda siyasi parti ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri konuşmalar gerçekleştirdi.

Kapitalizm tarihinin en derin krizini yaşıyor

Açılış konuşmasının ardından kürsüye gelen DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu, Türkiye'nin bir yol ayrımında olduğunu, sermayenin anlattığı bütün masalların bittiğini, yıldızların döküldüğünü, kapitalist sistemin tarihinin en derin krizini yaşadığını söyleyerek başladı konuşmasına. Çerkezoğlu, savaşların arttığını, ekolojik felaketlerin dünyayı yok etmek üzere olduğunu, eşitsizlik, sömürü ve ayrımcılığın arttığı bir ülkede yaşadığımızı, asgari ücretin açlık sınırının altında kaldığını hatırlattı.

Çerkezoğlu tek adamın 80 milyonun kaderine hükmetmeye çalıştığını belirterek "sürekli savaş tamamları çalan ülkemizde emeğimize, memleketimize, çocuklarımızın geleceğine sahip çıkmak için toplandık. Başka alternatif yok diyenlere karşı toplandık" dedi. Kapitalist neoliberal politikaların iflas ettiğini, işçi sınıfının büyük bir işsizlik ve yoksullukla karşı karşıya olduğunu dile getirerek şöyle konuştu: "Geçmediğimiz köprüler, gitmediğimiz hastaneler için bir avuç sermayedara para ödüyoruz. Her 4 gençten biri, her 3 kadından biri işsiz. İşsizlik artık geleceği tehdit eder durumda. İşsizlik Fonu işveren fonuna dönüştü. Dünyanın en adaletsiz vergi sistemi Türkiye'de. Her gün 5 arkadaşımızı iş cinayetlerine kurban veriyoruz. Çalışma saatlerimiz giderek daha fazla uzuyor. Sendikali olmak

işten çıkarılmak demek. Toplu sözleşme hakkımız yüzde 7'lerle sınırlı, grev hakkımız fiilen yasaklanmış durumda."

Baskıları ortadan kaldıracak olan işçi sınıfıdır

"Eşitlik, özgürlük, adalet gibi toplumsal koşulları yaratacak olan işçi sınıfıdır" diyen Çerkezoğlu, demokratik hak ve özgürlükler mücadelesine dikkat çekti: "Demokrasi olmadan emeğin hakları olmaz, emeğin hakları olmadan demokrasi olmaz. Bizler ekmek mücadelesinin bir parçası olarak demokrasi mücadelesi yürütürken korunacak bir demokrasiden değil kurulacak bir demokrasiden bahsediyoruz. Bu baskıları ortadan kaldıracak olan işçi sınıfıdır. Bunun için ilk görevimiz örgütlenmektir. Sömürüye karşı emeğin haklarını korumak için, insan onuruna yaraşır bir ücret, kamusal sosyal güvenlik, bütün güvencesiz çalışma biçimini ortadan kaldırmak, kadınların bulunduğu her alanda eşitsizliği ortadan kaldırmak için, Kürt sorununun çözümü için, laiklik için, yani emeğin Türkiye'si için omuz omuza yürüyeceğiz."

Çerkezoğlu'nun ardından siyasi parti, sendika ve demokratik kitle örgütünün temsilcileri konuşmalar yaptılar. Uluslararası sendika temsilcileri de yaptıkları konuşmalarda kapitalizmin yarattığı çelişiklere dikkat çektiler. Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği UID-DER ise, DİSK'in 53. yıldönümü ve 16. Genel Kurul için bir mesaj göndererek, DİSK'in kuruluş yıldönümünü kutladı ve Genel Kurulu selamladı.

Genel Kurulun son günü yapılan seçimle, üzerinde anlaşılacak liste DİSK'in yeni yönetimini oluşturdu. Genel Başkanlığa Arzu Çerkezoğlu seçilirken, Birleşik Metal-İş Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu da genel sekreterliğe getirildi. Yönetim kurulunun diğer üyeleri ise şöyle: Genel-İş Başkanı Remzi Çalışkan, Lastik Genel Başkanı Mustafa Ağuş, Tekstil Genel Başkanı Kasım Doğan ve Gıda-İş Genel Başkanı Seyit Aslan. ■

Birleşik Metal-İş Üyesi İşçilerden Mektup:

İrademiz Çiğnendi! Affetmiyoruz!

■ Çeşitli fabrikalardan metal işçileri

İşçi kardeşlerimiz! Bizler, çeşitli fabrikalarda çalışan ve Birleşik Metal-İş Sendikası üyesi olan metal işçileriyiz. Kimimiz genç, kimimiz yaşını almış işçileriz. Kimimiz işyeri temsilcisi, kimimiz delegemiz. Aramızda 10-15 yıldır aynı fabrikada alın teri akıtanlarımız da var. Fabrikalarımızdaki tüm kardeşlerimiz gibi biz de şaşkın ve öfkeliyiz. Mahallelerimizdeki işçi kardeşlerimiz, ailelerimiz, akrabalarımız ne olduğunu soruyor. 5 Şubatta greve çıkmak üzere hazırlıklarımızı sürdürürken, sendikamızın genel merkezi, Türk Metal'in MESS ile imzaladığı sözleşmenin aynısını imzaladı. Üstelik şube yönetimlerine, işyeri temsilcilerine ve işçilere haber vermeden ve onayımızı almadan yaptılar bunu. Açıkça irademizi çiğnediler. Şu anda işyerlerimiz adeta kaynıyor, tüm işçi arkadaşlarımız tepkili... Bu süreç nasıl geldiğini kısaca sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Kardeşler, bildiğiniz gibi MESS'in dayatmalarına karşı işyerlerimizde ve işyerlerimizin bulunduğu sanayi bölgelerinde birçok eylem yaptık. Çünkü çok öfkeli ve tepkiliydik. Hayat pahalılığı belimizi büküyor. Krizden dolayı alım gücümüz iyice düştü. Resmi enflasyon rakamlarının gerçek durumu yansıtmadığını hepimiz biliyoruz. Geçinmek, ayın sonunu getirmek iyice zorlaştı. Fazla mesailer de artık çare değil. Bizler evimize, ailemize ekmek götürmekle yükümlü insanlarız. İşte bu yüzden MESS'in dayatmalarını kabul etmedik. MESS yönetimi yüzde 6 zam, esnek çalışma, deneme süresinin dört aya çıkartılması gibi dayatmalarla toplu sözleşme masasına oturdu. Ama eylemlerimiz başladıktan sonra geri adım atmaya başladılar. Ne kadar tepkili olduğumuzu görüyorlardı. Zam önerisini önce yüzde 8'e daha sonra da yüzde 10'a yükselttiler. Ama bu sefalet zammını kabul etmemiz mümkün değildi ve zaten sendikamız, MESS'in bu önerilerini kabul etmedi.

19 Ocakta Gebze'de çok büyük ve görkemli bir miting yaptık. O gün birçok kentten ve fabrikadan işçiler olarak Gebze'de buluştuk. Çünkü MESS kapsamındaki işyerlerinin çoğu Gebze'de bulunuyor. Trafo Meydanında buluşup Kent Meydanına yürüdük. İçimizde biriktirdiğimiz tepki adeta sel olup aktı. Tüm gücümüzle MESS'in dayatmalarına karşı "grev" diye haykırdık. Meydanı hıncahınç doldurduk. Mitingimizde, konfederasyonumuz DİSK'in Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu da mücadelemizi des-

telemek için yanı başımızda oldu. Her taraftan "grev", "grev", "grev" sesleri yükseliyordu. Hepimiz "grev" istiyorduk. Çünkü MESS'in dayatmalarına, kibirli ve bizi yok sayan tavrına bir yanıt vermek gerekiyordu. Bu yüzden sık sık "Başkan Bizi Greve Götür!", "Metal İşçisi Grev İstiyor!" diye slogan attık. Uzun süre kürsüden grev kararının açıklanmasını bekledik. Hepimiz birbirimize bakıp soruyorduk, grev kararının neden açıklanmadığını merak ediyorduk. Sonunda sendikamızın genel başkanı Adnan Serdaroğlu, "bu alanda 'başkan bizi greve götür' diyen işçiler var" dedi ve 5 Şubatta greve gideceğimizi açıkladı. Hepimiz bu kararı coşkuyla ve heyecanla karşıladık. "İşgal, Grev, Direniş!" sloganı tüm miting alanını kapladı. Kimi arkadaşlarımız iki kolunu birden kaldırıyor, iki yumruğunu birden sıkıyordu.

Zaten haftalardır grev eğitimleri yapıyor, hazırlanıyorduk. Grev kararı açıklandıktan sonra da eylemlerimize devam ettik. Genel başkanımız Adnan Serdaroğlu, 23 Ocakta, metal işçisinin nasıl sefalete mahkûm edildiğini ortaya koyan bir araştırmayı basına ve kamuoyuna açıkladı. Genel başkanımız bu basın açıklamasında "kimse metal işçisinin mücadele azmini ve kararlılığını test etmesin!" dedi. "Olası bir grev yaşantısını kabul etmemiz mümkün değildir. İşçilerin grev hakkını kullanması değil, bu hakkın engellenmesi milli güvenliğe tehdittir!" dedi. "5 Şubatta grevdeyiz! Artık bıçak kemiğe dayandı, sabrımız taşı. Grev kapıda!" dedi. İçimiz umutla doldu, kararlılığımız daha da arttı.

Birkaç gün sonra MESS, Türk Metal Sendikasını tekrardan görüşmeye çağırdı. Tüm işyerlerimiz bu haberle çalkalandı. Hepimizde, "tam grev aşamasına gelmişken, yine işçinin arkasından bir iş çevirecekler" duygusu vardı. Çünkü günlerdir Türk Metal'in örgütlü olduğu işyerlerinde işyeri temsilcileri yüzde 15 zam konusunu dolaşıma sokmuşlardı. Amaçları tepkileri ölçmek, işçileri oluşturmak, beklentileri aşağı çekmekti. Zaten MESS ile Türk Metal görüşmesi devam ederken, sözleşmenin yüzde 15'e bağlandığı işyerlerinde yankılanmaya başlandı. Tepkiler gelince, Türk Metal'in facebook sitesinden Pevrul Kavlak adına sürecin devam ettiğine dair bir açıklama yapıldı. Fakat çok geçmeden sözleşmenin imzalandığı ve zammın yüzde 17 olduğu açıklandı. Bu süreç baştan sona plan-

lıydı. Bize ölümü gösterip sıtmaya razı etmek istiyorlardı. Türk Metal yöneticileri her zamanki gibi işçilere sordular ve metal işçisinin iradesini bir kez daha çiğnediler.

Türk Metal'in işçinin iradesini dikkate almadan satış sözleşmesine imza atması, anında işyerlerimizde bir kaynamaya neden oldu. Bu sefalet zammı asla kabul edilemezdi ve bizim yöneticilerimiz bu sözleşmenin altına imza atamazlardı. Türk Metal'in olduğu işyerlerinden arkadaşlarımız arayıp ne yapacağımızı soruyorlardı. Tabii ki greve gidecektik. Tüm işçi arkadaşlarımız "böyle olmaz, bunu biz kabul etmeyiz, biz greve gideriz" diyordu.

Türk Metal ile anlaşan MESS, 28 Ocak gecesi sendikamızın genel merkez yöneticilerini de toplantıya çağırıldı. Türk Metal'e kabul ettirilen sefalet zammı, Birleşik Metal-İş'e de kabul ettirilmek isteniyordu. Ancak sendikamızın yöneticileri bu teklifi imzalamayı kabul etmedi ve sendikamızın Merkezi Toplu Sözleşme Komisyonunu toplantıya çağırıldı. Tüm fabrikalardan temsilciler söz alıp düşüncelerini açıkladılar. MESS'in zam teklifine büyük bir tepki vardı. Büyük fabrikaların temsilcisi olan arkadaşlarımız tabandaki "grev" arzusunu ve iradesini toplantıya yansıttı. Sonuçta büyük fabrikaların ve işçilerin çoğunluğunun "grev" istediği ortaya çıktı. Şube yöneticilerimiz ve temsilcilerimiz genel merkezimizin "grev" iradesinin arkasında durmasını istedi. "Her Yer Kavel Her Yer Direniş" sloganıyla greve çıkma kararı aldık. Sendikamızın genel başkanı Adnan Serdaroğlu, grev kararını basına duyururken şöyle dedi: "Metal işçileri daha önce defalarca yapılmaz denileni yaptı, olmazı oldurttu, tarih yazdı ve şimdi bir kez daha tarih yazma görevi, metal işçilerinin önünde durmaktadır. Metal işçilerinin uzlaşma çabalarına kulak tıkayan metal patronlarına, metal işçileri örgütlülükleri ile üretimden gelen güçlerini kullanarak en sert cevabı verecektir. Eğer grev ertelemeleri ile baskı ile tehdit ile metal işçilerini korkutacaklarını sanıyorlarsa, onlara ne kadar yanıldıklarını açık bir şekilde göstereceğiz. Nesillerden, nesillere aktarılacak yeni bir destanın ilk adımı bugün atıldı."

Greve çıkma kararı ve bu açıklama gururumuzu okşadı. Daha sonraki günlerde de genel merkez yöneticilerimiz basına açıklamalar yaptılar ve yüzde 17'lik zam önerisinin kabul edilemeyeceğini belirttiler. Artık grev için son düzlüğe girmiştik. Tüm işyerlerinde umut, coşku ve kararlılık vardı. Birlik olmanın, birlikte hareket etmenin ne denli önemli olduğunu konuşuyorduk. Fakat biz greve hazırlanırken, genel merkez yönetiminin Gebze şubesini bölmek için harekete geçtiğini duyduk. Bunu duyan tüm arkadaşlarımızın yüzü asılıyordu. Nasıl, neden? MESS'e karşı grev hazırlığı sürerken, metal işçisinin iradesi olan Gebze şubesi neden bölünmek isteniyordu? Gebze şube yönetimi, MESS'in sefalet zammı teklifini kabul etmemiş ve grevden yana tavır almıştı. Gebze şubesi ve metal işçi-

leri cezalandırılmak mı isteniyordu?

Grev hazırlıkları sürerken, tüm işyerlerinde arkadaşlarımızın kafasında soru işaretleri çoğalmaya başladı. Derken sendikamızın facebook ana sayfasından, 2 Şubat Pazar günü genel merkez yöneticilerimizin Çalışma Bakanlığına çağrıldığı duyuruldu. Kısa bir süre sonra ise, Türk Metal'in imzaladığı ve bizim karşı çıktığımız aynı sözleşmenin altına imza koyduklarını açıkladılar. Tüm işçi arkadaşlarımız şaşkın ve öfkeliydi. Tam bir hayal kırıklığı vardı. Bu nasıl olabilirdi? Şube yöneticilerimize ve işyeri temsilcilerimize hiçbir açıklama yapılmamıştı, onlar da işçileri bilgilendirip fikirlerini alamamıştı. Merkezi Toplu Sözleşme Komisyonu konudan tümüyle habersizdi. Sendikamızın genel başkanı ve genel merkez yöneticilerimiz, kimseye sormadan Türk Metal'in imzaladığı sözleşmenin aynısını imzalamıştı. Biz bu teklifi kabul etmeyip grev kararı almamış mıydık? Sendikamızın genel merkez yöneticileri de çok iddialı konuşmalar yapmamışlar mıydı? Öyleyse ne oldu? Türk Metal'in imzaladığı sefalet sözleşmesini neden imzaladılar?

"Metal işçisinin iradesi çiğnenmiş, sendikal demokrasi ayaklar altına alınmıştır. Kırgınız, kızgınız, öfkeliyiz ama asla umutsuz değiliz. Birliğimizi güçlendirecek ve sermayenin saldırılarına karşı mücadelemizi daha bir azimle sürdüreceğiz!"

Bilmiyoruz, çünkü bize hiçbir açıklama yapmış değiller. Genel merkezimizin yayınladığı açıklamada, bizzat kendilerinin karşı çıktığı bu sözleşme başarı olarak sunuluyor. Açıklamada şöyle deniliyor: "Bakanlıkta yapılan bugünkü görüşmelerde de ortaya çıkan gelişmeler, şube başkanlarımız ve işyeri temsilcilerimiz aracılığı ile üyelerimize yansıtılmış, üyelerimizin bilgi, onay ve talepleri dikkate alınarak sözleşme imzalanmıştır." Bu tümüyle yanlış ve yalan bir bilgilendirme-dir. Şube yöneticilerinin, temsilcilerin ve

işçilerin süreç hakkında hiçbir bilgisi yoktur. Genel merkez yöneticilerimiz tüm işçilerin iradesini çiğneyerek, Türk Metal ile aynı sözleşmenin altına imza atmışlardır.

Önce Gebze şubesini böldüler ve sonra da MESS'in dayattığı sefalet zammını kabul ettiler. Bilindiği gibi, geçtiğimiz Ekim ayında yapılan kongrede Gebze şubesine yeni bir yönetim seçildi. Bu yönetimi, tüm işçilerin iradesini temsil eden delegeler seçti. Ama genel merkez yönetimi, bizim seçtiğimiz yönetimi beğenmeyerek, tam da grevin eşiğinde Gebze şubesini böldü. Kongrede seçimleri kaybetmiş, mücadeleden yan çizen bir ekibi kayyum olarak metal işçilerinin başına atadı. Bu açıkça metal işçisinin mücadelesine vurulmuş bir darbedir ve sermaye sınıfının elini güçlendirecektir. Hani nerede sendikal demokrasi? Sendikal demokrasi ve işçilerin iradesi yok sayılmıştır. Sıra konuşmaya gelince ülkedeki tek adam rejimini eleştirenlerin onlardan ne farkı var?

Kardeşler, bir kez daha söylemek istiyoruz: Metal işçisinin iradesi çiğnenmiş, sendikal demokrasi ayaklar altına alınmıştır. Kırgınız, kızgınız, öfkeliyiz ama asla umutsuz değiliz. Birliğimizi güçlendirecek ve sermayenin saldırılarına karşı mücadelemizi daha bir azimle sürdüreceğiz! ■

Fransa

Lübnan

Dünya Meydanlarında Öfke ve Kararlılık!

Fransa

Fransa'da işçiler, emekçiler ve öğrenciler meydanları doldurmaya devam ediyor! Macron hükümetinin hayata geçirmek istediği emeklilik reformuna karşı 5 Aralık'tan bu yana grevler gerçekleştiren, protesto gösterileri düzenleyen işçiler, 6 Şubat'ta yeniden sokaklara döküldü. Fransız emekçiler bir kez daha yüz binler olup meydanları zapt etti. Fransa işçi sınıfı, üretimden gelen gücünü kullanarak, emeklilik yaşının 64'e yükseltilmesine, farklı işkolları için değişen emeklilik sistemlerinin en kötü koşullarda eşitlenmesine karşı çıkıyor.

Demiryolu işçileri, avukatlar, sağlık işçileri, akademisyenler ve daha birçok sektörden yüz binlerce emekçi bir araya geldi. Başta Paris olmak üzere Fransa'nın birçok büyük kentinin meydanlarını doldurdular. Emeklilik yaşını yükselten yasa tasarısının 17 Şubat'ta parlamentoda görüşülmesinden önce bir kez daha haklarının gasp edilmesine izin vermeyeceklerini haykırdılar. Sendikalar, Fransa işçi sınıfının 20 Şubat'ta büyük bir eyleme hazırlandığını duyurdu.

İki ayı aşkın süredir kararlılıkla mücadele eden Fransa işçi sınıfı, ülkede hayatı durma noktasına getiriyor, öyle ki ülkenin en önemli sembolik yapılarından biri olan Eyfel Kulesi bile işçiler tarafından ziyarete kapatıldı. Paris'te çöpler toplanmıyor, avukatlar mahkemelere çıkmıyor, üniversiteli ve liseli öğrenciler ise okullarını boykot ediyor. Yapılan araştırmalara göre Fransa halkının yüzde 75'i emeklilik yaşını yükselten yasaya karşı çıkıyor.

Lübnan

Geçtiğimiz yılın Ekim ayında Lübnanlı işçi ve emekçiler sokağa dökülmüş, yeni vergileri protesto etmeye

başlamıştı. Protestolar kısa zamanda büyümüş, tüm ülkeye yayılmıştı. Şehir meydanlarına akın eden emekçiler, "hükümet istifa" sloganlarıyla siyasi iktidarı hedef aldı. Lübnanlı emekçiler parlamentonun mezhepsel kotalara göre bölünmesine ve mezhepsel bölünmeye dayalı siyasete son verilmesini istiyorlar. Adaletsizliğin, eşitsizliğin, sömürünün son bulmasını istiyorlar.

Hükümet emekçilerin bu taleplerini polis ve asker gücüyle sindirmeye çalıştı. Ancak işçi ve emekçilerin korkup geri çekilmesi bir yana, eylemler daha da büyüyerek devam etti. Bunun üzerine Başbakan Hariri 29 Ekimde istifa etti. Fakat emekçiler "yetmez" dedi ve tüm kabinenin istifa etmesini talep etti.

Protestoların devam ettiği ülkede, 21 Ocakta eski Eğitim Bakanı Hassan Diyab'ın başbakanlığında yeni bir hükümet kuruldu. İsimlerin farklı ama koltuğa oturanların zihniyetinin ve siyasetinin aynı olduğunu belirten emekçiler, 11 Şubat'ta mecliste yeni hükümet için yapılan güven oylamasını protesto ettiler. Emekçiler, isyan ettikleri eski siyasetçilere "güven yok!" sloganını yükselttiler.

Lübnanlı emekçiler, artan işsizlikten ve yoksulluktan yolsuzluğa batan iktidarın sorumlu olduğunu, yeni kurulan hükümetin de farklı olmadığını, ayrıcalıklı sınıfın bir parçası olduğunu ifade ediyorlar. "Hırsızlara oy yok" diyen emekçiler, "Hariri'yi devirdik yenisini istemiyoruz" diyorlar. Yeni kurulan hükümeti reddeden işçi ve emekçiler, meclisin güvenoyunun meşru olmadığını belirtiyorlar.

Brezilya

Brezilya'da kamuya ait enerji şirketi Petrobras'ta çalışan işçiler 1 Şubat'ta süresiz greve çıktı. Petrol İşçileri Sendikaları Federasyonunun (FUP) çağrısıyla 12 petrol rafinerisinde grev gerçekleştiren işçiler, rafinerilerin özel-

leştirilmesine ve bir suni gübre fabrikasının kapatılması kararına karşı çıkıyorlar. Kapatılması planlanan Fafen suni gübre fabrikasında taşeron ve kadrolu olmak üzere yaklaşık 1000 işçi çalışıyor. İşçilerin ekonomik ve sosyal haklarına azgınca saldıran faşist devlet başkanı Bolsonaro'nun, petrol rafinerilerini özelleştirme planı, doğrudan ve dolaylı olarak binlerce işçinin işsiz kalmasına sebep olacak.

Petrol İşçileri Sendikaları Federasyonunun açıklamalarına göre, şirket 2019'da imzalanan toplu iş sözleşmesine aykırı davranıyor. Sözleşmeye göre şirket beş yıl boyunca sendikanın onayını almaksızın toplu işten çıkarma yapamaz. Sözleşmeye rağmen, işçilerin haklı mücadelesini bastırmak isteyen hükümet yine polisi devreye soktu. Rafinerilere kolluk kuvvetlerini göndererek işçileri korkutmaya çalışan hükümet, bununla da kalmayarak yargıyı devreye soktu. İş mahkemesi sendikaların grevi bitirmesine karar verdi. Greve devam eden sendikalara ise 700 bin liraya varan para cezası kesileceği duyuruldu. Ancak tüm bu korkutma ve sindirme politikalarına rağmen, işçiler greve devam etme kararı aldılar. FUP, 11 Şubatta grevin süresiz olduğunu açıkladı. Arkasına Bolsonaro hükümetini alan Petrobras yönetimi işçileri çalışmaya zorlayarak, işçi kiralayarak grevin etkisini kırmaya çalışıyor.

İşçiler, zaten işsizlik oranının yüksek olduğu ülkede en önemli istihdam alanlarından biri olan rafinerilerin özelleştirilmesine ve kapatılmasına izin vermeyeceklerini dile getiriyorlar.

Hindistan

Hindistan'da 8 Ocakta gerçekleşen, 250 milyon işçi ve emekçinin katıldığı genel grevin ardından bu kez de banka işçileri bir grev gerçekleştirdi. 31 Ocak ve 1 Şubatta, par-

lamentoda 2020-2021 yılı bütçe görüşmelerinin yapıldığı günlerde gerçekleştirilen greve kamu bankalarında çalışan yaklaşık 1 milyon işçi katıldı. İşçiler bankaların özelleştirilmesine karşı çıkıyor, yüzde 20'lik ücret zammı ve haftalık işgünü sayısının beşe düşürülmesini talep ediyorlar.

Modi hükümeti kemer sıkma politikalarıyla, işçi ve emekçilerin haklarına yönelik saldırılarıyla krizin faturasını Hindistan işçi sınıfının sırtına yıkmaya çalışıyor. Başbakan Modi'nin IMF'nin talepleri doğrultusunda kamu bankalarını birleştirme ve özelleştirme planları da bu saldırılar arasında. Kamu bankalarında çalışan işçiler, bankaların birleştirilmesiyle yaklaşık 5 bin banka şubesinin kapatılacağını ve binlerce işçinin işsiz kalacağını dile getiriyor. Özelleştirilecek bankalarda ise güvencesiz ve düşük maaşlara çalıştırılacaklarını belirten işçiler bu saldırıya izin vermeyeceklerini dile getiriyorlar. 2017'den bu yana zam almayan işçiler, yüzde 20'lik ücret zammı talebinde de kararlı. Son olarak gerçekleştirilen görüşmelerde hükümet zam teklifini yüzde 15'e çıkardı ancak haftalık işgünü düşürülmeyeceğini açıkladı. İşçiler bu teklifin kabul edilmez olduğunu dile getirdiler. Kamu bankalarında örgütlü dokuz sendikaların çatı örgütü olan Birleşik Banka Sendikaları Forumu (UFBF), grev çağrısında bulundu ve yaklaşık 1 milyon işçi bu çağrıya kulak verdi. Özel bankalarda çalışan işçilerin de desteğiyle iki gün boyunca devam eden grevde bankacılık işlemleri neredeyse durdu, banka şubeleri açılmadı, ATM'lerden para çekilemedi. İşçiler bu etkili grevle hükümeti bir kez daha uyardı.

Hindistanlı egemenler baskıları arttırmaya, Hindistanlı işçi ve emekçileri sindirmeye çalışıyor. Ancak egemenlerin, mücadeleci Hindistan işçi sınıfı karşısında işi hiç de kolay görünmüyor! ■

Kavel Grevinde Emekçi Kadınlar

MESS'in dayatmalarına karşı "grev" diye haykıran Birleşik Metal-İş üyesi işçiler, Gebze'deki mitingde grev hakkının onlara miras olduğunu anlatıyorlardı. Bu mirası onurlu bir şekilde taşıyıp çocuklarına bırakacaklarını vurguluyorlardı. İşte bu mirasın adı, onların da dillendirdiği gibi Kavel greviydi.

Kavel grevi Türkiye işçi sınıfı tarihine altın harflerle yazılmıştır. Büyük mücadelelerin yolunu açmış ve grev hakkının kazanılıp yasalara geçmesini sağlamıştır. Bu, Kavel işçilerinin kararlılığı, greve verilen destek ve dayanışma sayesinde mümkün oldu. Diğer fabrikalardan işçilerin, İstinye halkının, hele ki işçi sınıfının kahırlı ama bir o kadar da direngen ve korkusuz emekçi kadınların dayanışması, grevin kazanımla sonuçlanmasında hayati değerdedi.

1961 Anayasası ile işçilere grev ve toplu sözleşme yapma hakkı tanınmış ama bu hak yasalara geçirilmemişti. İşçi sınıfı içinde huzursuzluk devam ederken İstinye'de bir kablo fabrikası olan Kavel Kablo'da Maden-İş'te örgütlü işçiler, yıllık ikramiyelerinin eksik ödeneceği haberini aldılar. Bu durumu fabrika yönetimiyle konuşmak için aralarından üç temsilci seçtiler. Konuşmaya giden bu temsilciler ve işyeri baştemsilcisi işten atıldı. Bu, bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler önce fabrika içinde ardından fabrika önünde 62 gün sürecek olan çetin bir mücadeleye başladılar. Bu tam bir sınıf kavgasıydı. Bir tarafta fabrika patronları, kolluk güçleri, yargı ve hükümet; diğer tarafta ise işçiler, eşler, çocuklar, esnafından imamına mahallenin emekçileri.

Grev yaptıkları için işçilerin işten çıkarılması üzerine eşler, çocuklar, analar, babalar fabrika önüne geldiler. Çoban ateşi yakıldı. İşçi çocukları babaları üşümesin diye tepelerden çalı çırpı toplayıp ateşi besliyordu. Grevin devam eden günlerinde bu çocuklar fabrikanın önüne gelip "Babalarımızın hakkını verin" diyerek eylem yaptı. İşçiler

önce fabrika içinde başladılar greve ama patron grevi kırmak için fabrikayı tatil etti. Bunun üzerine işçiler, grevi fabrika önüne taşıma kararı aldılar. İşçiler fabrikadan çıkarken polis saldırısına uğradılar. Bunu duyan mahalle halkı akın akın fabrika önüne geldi. Ön saflarda polis coplarına karşı ellerinde şemsiyelerle kadınlar vardı. 20-30 işçinin gözaltına alınması üzerine kadınlar bu sefer polis arabalarını tek tek aramaya ve işçileri kurtarmaya başladı. Grev süresince polis ve yargı baskısı hiç eksik olmadı. Her gün mahalleden kadınları toplayıp fabrikanın önüne getiren grevcilerin anası Hasibe Nineydi. Hasibe Nine, işçilere fabrikanın önünden dağılın diyen valinin yakasına yapışıp tepkisini gösteriyordu. Başından beri grevin parçası olan kadınlar, patronun fabrikadan mal çıkarma girişimine karşı, bu sefer aralarında hamileler de olmak üzere kamyonların önüne yatarak bedenleriyle barikat oluşturdular. Böylece mal çıkışını engellediler. Bu arada işçiler de polisleri kartopuna tuttu (Olayların ayrıntısı için *Derinden Gelen Kökler* kitabına bakılabilir).

Kadınıyla erkeğiyle işçi sınıfı koca bir çınardır. Biz emekçi kadınlar, patronlar sınıfının bize reva gördüğü kahırlı yaşamı erkek işçilerle, eşlerimizle, ağabeylerimizle, kardeşlerimizle birlikte omuzluyoruz. Kavel grevinde gösterilen dayanışma örneği ve yüzlerce benzeri deneyim, hak mücadelemizi de ancak omuz omuza vererek, safları sıklaştırdığımızda kazanabileceğimizi gösteriyor. Tam da 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününü kutladığımız bu günlerde tüm kadın ve erkek işçileri, bizi hor gören patronlar sınıfına karşı kavgaya çağırıyoruz.

*Dünya yerinden oynar işçiler birlik olsa
Kitleler tarih yapar örgütlü güce varsa
Hey hey işçi kardeş kulak ver sesimize,
ÜİD-DER bunu söyler; GÜÇLÜSÜN ÖRGÜTLÜYSEN!*

“Hadi Voltran’ı Oluşturalım!”

■ İstanbul’dan bir işçi

1980’li yıllarda çocuk olanların iyi bildiği bir çizgi dizi vardır: “Voltran; Evrenin Koruyucusu.” Bu çizgi dizide her biri dev mekanik aslanlara, yani robotlara kumanda eden 5 genç pilotun kahramanlıkları anlatılır. Bu kahraman pilotlar, her bölümde robot aslanlar aracılığıyla amansız bir savaş yürütürlerdi. Tek başlarına alt edemedikleri düşmanları karşısında birlik olmanın verdiği güçle zafer kazanırlardı. Bunun için içlerinden birinin “Hadi Voltran’ı oluşturalım” demesi yeterliydi. Bu işaretle birleşerek tek ama çok daha güçlü bir savaşçı robota dönüşüyor, yenilmez oluyorlardı!

Bu çizgi dizi, yayınlandığı yıllarda adeta efsane olmuştu. Heyecanla ekran karşısına oturan çocuklar, çoğu defa birlikte izledikleri Voltran’dan büyük haz alırlardı. O kadar güçlüydü ki hikâyenin etkisi, meselâ daldan bir yemiş toplamak istediklerinde yahut dayanışma içerisinde bir oyun oynadıklarında “hadi Voltran’ı oluşturalım!” derlerdi. “Şu işe bir el at”, “hadi beraber yapalım”, “gücümüzü birleştirelim” gibi yerleşik kalıpları kullanmak akıllara pek gelmezdi. Bunun neden akıllara gelmediği ya da Evrenin Koruyucusu sloganıyla Voltran dizisini yapanların ne mesaj vermek istediği, bu yazımın konusu değil. Nihayetinde “Voltran oluşturmak” gayet olumlu anlama sahip bir söz öbeği...

Her halkın dilinde birlik, birleşme, dayanışma ve buradan doğan güç kavramı vardır. Meselâ “gücümüz birliğimizden gelir!” sloganını ele alalım. Bu slogan geçmiş işçi kuşaklarından bize miras kalmıştır. Sermaye sınıfının karşısına tek vücut olarak çıkmanın zorunluluğunu anlatır. Örgütlenen, birleşen ve bilinçli hareket eden işçilerin ortaya çıkardığı enerji muazzamdır. Bu enerji tek tek işçilerin gücünün aritmetik ortalamasının çok çok daha fazlasıdır. İşçilerden oluşan bir Voltran gücüdür. Geçmiş yıllarda işçilerin böyle bir gücü vardı, bugün ise yok. Zaten sorunlarımızın büyümesinin, haklarımızın elimizden alınmasının nedeni de bu değil mi?

Siyasi iktidar işsizliğin tanımını daraltarak milyonlarca insanı işsiz saymıyor. Ama buna rağmen resmi işsiz sayısı bugün 4 milyon 308 bini aşmıştır. Oysa 2003 yılında bu

sayı 580 bin civarındaydı, yani AKP’li yıllarda kayıtlı işsiz sayısı tam tamına 8 kat arttı! Üniversite mezunu işsiz sayısında da benzeri bir tablo var; 2004 yılında 100 bini bile bulmayan diplomalı işsiz sayısı, bugün 1 milyon 40 bin civarındadır. Her 4 üniversite mezunundan biri işsizdir. Peki ya hasbelkader iş bulabilenler? Hepimizin bildiği gibi burada da durum değişmiyor. Bugün Türkiye’de her üç işçiden biri kayıt dışı yani güvencesiz çalışmaktayken, milyonlarca işçiye açlık sınırının altında bir ücret reva görülüyor. Milyonlarca EYT’linin hakları tanınmıyor.

Her iki ayda bir Soma katliamı yaşanıyor Türkiye’de, çünkü ayda ortalama 150 işçi kardeşimiz iş cinayetlerinin kurbanı oluyor. Şu çelişkiye ve adaletsizliğe bakın: İşsizlerin oldukça az bir kısmının yararlanabildiği işsizlik fonundan patronlar sınıfı “teşvik” adı altında her yıl 10-15 milyar lira alıyor! 100 şirketin 45 milyar liralık vergi borcunu silen iktidar, emekçilerin sırtındaki vergi yükünü her geçen gün arttırıyor. Üstelik bunun adına da “vergide adalet” diyor! Kıdem tazminatımıza göz dikiliyor, grevler yasaklanıyor, baskılar ve yasaklar artıyor... Tablo ortada fakat gerçeklere takla attırma noktasında pek mahir olan siyasi iktidara ve sermaye medyasına bakacak olursak her şey güllük güllüştü!

İnsan ayakta kalabilmek, yaşama tutunabilmek için bir başka insana ya da insanlara ihtiyaç duyar. Tarih boyunca bu böyle olmuştur, insanlar kimi zorlukları birbirlerinden yardım alarak aşmışlardır. Bu davranışlarına uygun sözcükler de üretmişlerdir; birlik, dayanışma, ortaklaşma, kenetlenme, imece... İşçi ve emekçilerin birlik olmaya, dayanışmaya bugün oldukça fazla ihtiyacı var. Üstelik yemiş toplamak ya da oyun oynamak için değil, bu sömürü sisteminin hayatımıza boca ettiği acılardan, sorunlardan kurtulmak için! Her ne kadar çetrefilli gibi görülse de karşılaştığımız tablo kaderimiz değil. Yeter ki onların bizim fikir dünyamıza aşladığı “ben tek başına ne yapabilirim ki” düşüncesinden sıyrılalım. Tek başına değilsin, değiliz! Biz işçi sınıfıyız, üreten sınıfız ve milyonlarız. Yeter ki birleşelim, şu işe bir el atalım ya da Voltran’ı Oluşturalım. Her nasıl adlandırmak istersek öyle olsun, yeter ki olsun! ■

Sağlık İşçileri Mücadeleye!

■ İstanbul/Küçükçekmece'den sağlık işçileri

Merhaba arkadaşlar. Biz bir grup taşeron sağlık işçisiyiz, çalıştığımız hastanede sorunlarımız gün geçtikçe artıyor. Sağlık sistemindeki çıkmazlar sebebiyle hasta ve çalışana eziyet katlanılamaz noktaya ulaştı. Çeşitli nedenlerle sağlık hizmetine olan talep artmakla birlikte, hastanelerde sağlık hizmetinin kalitesi hızla düşmektedir. Biz sağlık çalışanlarının önünde dağ gibi sorunlar birikmiş bulunuyor. Sağlık işçileri olarak kendi sektörümüzde yaşadığımız bu yaygın ve kronikleşmiş sorunları ÜİDDER çatısı altında bir araya gelerek, birbirimizle paylaşım çözüm yollarını tartıştık. Pek çok hastaneden sağlık emekçileri olarak yan yana gelebilmenin mutluluğunu yaşadık.

Pek çoğumuz ilk defa farklı hastanelerden, sağlık alanında farklı kollardan işçiler olarak bir araya geldik. Sorunlarımızı konuştuğumuzda aslında nerede çalışırsak çalışalım büyük oranda aynı olduğunu gördük. Çalışma yoğunluğumuz, saatlerimiz, çalışma alanlarımız, ücretlerimiz gibi sorunlarımız üzerine sohbet ettik. Toplantıda anlattığımız sorunları başlıklar altında topladığımızda liste uzadıkça uzadı. Fark ettik ki sorunlar say say bitmiyor. Bu sorunların gün geçtikçe sağlık işçilerini daha da çıkmaza sürükle-

diği açıktır. Son hız niteliksizleşmeye devam eden sağlık hizmeti, insan sağlığını koruma ve iyileştirme amacından tam tersi bir yöne doğru manevra olarak bir tehdit unsuru haline geliyor. Kapitalist sistemin kâr hırsı uğruna insan sağlığı hiçe sayılıyor ve çalışma koşulları gittikçe zorlaşıyor. Milyonlarca işçi, emekçi kardeşimiz sağlık hizmetine zaten zamanında ve yeterli düzeyde ulaşamıyor. Sağlık hizmetinin yetersiz oluşu tüm dünyada işçilerin, emekçilerin ortak sorunu. Birçok ülkede işçiler, emekçiler ile birlikte sağlık çalışanlarının da mücadele alanlarında yerini aldığını İşçi Dayanışması gazetesinden takip ederek öğreniyoruz.

Tüm dünyada taşeronlaşma, esnek çalışma, düşük ücretler vb. gibi uzayıp giden bir saldırı silsilesi ile karşı karşıyayız. Biz işçiler hem sektörel hem de sınıf olarak sorunlarımıza çözüm bulmak için bir araya gelmek, mücadele etmek zorundayız. Bu toplantımız, köklü sorunlarımızı çözmek için küçük ama mücadeleye başlamak için büyük bir adımdı diye düşünüyoruz. Çünkü biliyoruz ki egemenlerin yarattığı bu sömürü karşısında bir araya gelip örgütlenmekten başka yol yok! Tek başımıza hiçbir sorunumuzun çözülmeyeceğini anlamalı ve mücadele saflarında yer almalıyız. ■

Tilkiden Kurnazı Yoktur Ama Pazar Onun Postuyla Doludur

■ Kocaeli/Gebze'den metal işçisi bir kadın

Korku canlılara has bir duygudur. Korkunun kaynağında tek başına olduğunu düşünmek, kendini güvende hissetmemek yatar. İnsanlar korkuya kapıldıklarında kendilerince bazı savunma mekanizmaları geliştirirler. Bunlardan bir tanesi de uyanık görünmeye çalışmaktır. Ama uyanık olmak başka, uyanık görünmeye çalışmak başkadır. Mesela uyanık görünen ve işyerinde başlatılan sendikalaşma sürecinde “en son ben üye olayım” diye düşünen bir işçi, gerçekte ne kadar uyanıktır? “Herkes sendikaya üye olsun, ben de olurum” diye düşünmek, aslında kendini diğer işçi arkadaşlarından ayırmak demektir. Yanındaki işçilere yeterince güvenememek demektir. Tek başına kalmayı, son adam olmayı, kimseye güvenmemeyi uyanıklık sanan bir işçi, aslında büyük bir yanılğı içindedir.

Elbette bu yanılığın bir arka planı var. İşçiler sendikal haklarını kullandıklarında işten atılmakla korkutuluyorlar. Kapitalist sömürü sistemi rekabete dayalıdır ve dolayısıyla rekabet düşüncesini toplumda üretir, yeniden ve yeniden insanlara aşılır. “Kendinden başkasını düşünme” ya da “Her koyun kendi bacağından asılır” düşüncesi sürekli işçilere empoze edilir. Görünen o ki bu tip kandırmacalar aynı amaca hizmet etti yıllar yılı. Patronlar, işçileri yalnız ve örgütsüz bırakmak için durmaksızın yinediler bu uğursuz propagandayı. İşçiler yalnız ve örgütsüz kaldıkça patronların saldırıları da sermayeleri de büyüdü.

Gün gibi ortada duran gerçeklik, “bu sistemde işçiyen uyanık geçinsen de nafîle” diyor bizlere. Tek başına olduğun sürece sorunların üstesinden “uyanıklıkla” gelemezsin. Örgütsüz olmak bizi uyanık yapmaz, bize bir şey kazandırmaz. Tıpkı yalnız başına daha besleyici otları mideye indireceğini düşünerek sürüden ayrı dolaşan kuzu gibi olur akıbetimiz. Malum, yalnız kuzuyu kurt kapar! **Ya**

da tilki misali, kendisini uyanık zanneder ama pazar tilkilerin postuyla doludur. Yalnızsan, istediğin kadar kurnaz ol, uyanık geçin, kendinden daha güçlülerin karşısında duramazsın. İşte bu yüzden, bireysel uyanıklığımız bizleri patronlar karşısında tek tek av olmaksızın kurtarmaz. Patronlar kendi sermayelerini güvencede tutmak ve arttırmak için daima uyanık davranırlar. Ama işçilere kurdukları tuzaklara kendileri düşmezler elbette. Ezeli rakipleriyle bile, gerektiğinde işbirliği yaparlar. Kendi çıkarları için bir araya gelir, örgütlenirler. Çünkü onlar bilirler ki **asıl uyanıklık örgütlü olmaktır.**

Patronlar bir sınıf olduklarının farkındalar. Örgütlü hareket ettikleri ve böylece uyanıklık katsayılarını yükselttikleri için saltanatlarını devam ettiriyorlar. Peki, biz işçiler bir sınıf olduğumuzun ne kadar farkındayız? Yeterince farkında olsak, tüm işçiler örgütlenmek ve güçlerini birleştirmek için uğraşırız. Ama görünen o ki pek de farkında değiliz. Uyanık görünüyoruz ama uyanık değiliz. Çünkü patronlar karşısında yeterince örgütlü değiliz. Oysa örgütlü olmak bilincin açılmasıdır. Örgütlülük güç ve güven kaynağıdır işçi sınıfı için. Şöyle düşünelim, örgütsüz bir işçi tek başınadır, yalnızdır. Kuzeye dönse güney arkasında kalır, doğuya dönse batıyı göremez. Tehlikelere de açıktır, yanılığara da. Kurnazlık edip, ayna tutarak arkasına bakmak onu geçici bir süre için koruyabilir. Ama örgütlü bir işçinin yanı sıra daima kendi gibi işçi arkadaşları ile doludur. Sırt sırta verdiler mi her yönü görür, gelecek tehlikelere karşı daima tetikte olurlar. Tek bir yönü değil, her yeri görürler o zaman. Yani örgütlü olmak üçüncü bir göze sahip olmaktır. İşte bu yüzden asıl uyanıklık örgütlü olmaktır. Korkularının üstesinden birbirine güvenerek ve örgütlenerek gelen işçiler, tüm zorlukların üstesinden gelebilirler. Patronların sahte vaatlerine karşı uyanık olurlar. Çünkü örgütlülüğün getirdiği güven ve güçlü hareket ederler! ■

ARILAR BALA DURANDA

Ağaçlar dala dallar yaprağa
Arılar bala duranda
Yalayıp tarihin gökyüzünü
Çirilçiplak bakıyoruz dünyaya
Bu bir damlacık
Bu koskoca
Bu sonsuz akan ırmağa
Suları yırtan
Bir ışık gibi dalıyoruz şafaklarda.

Bir sürü yalan, fitne .
Pranga vurulmuş zihnimize
Yazgılar çekilmiş gözlerimize
Nasıl deşmeli bu kara çibani
Neşteri nasıl vurmali yüreğimize
Daha değmeden ellerimiz
Bir tenin kadife güzelliğine
Acılar kuşatmış kapılarımızı
Yaşamanın korkusu düşmüş içimize.

Tut ki adını koyamadık o günün
Zaferini kutlayamadık daha
Çiçekler allanırken olsun
Meyveler ballanırken
Allar beyaza

Beyazlar ışığa kavuşurken olsun
Çılgın sulara vurulsun başımız
Yeter ki güller açılır olsun
Morlar siyahlardan
Allar morlardan kurtulur olsun.

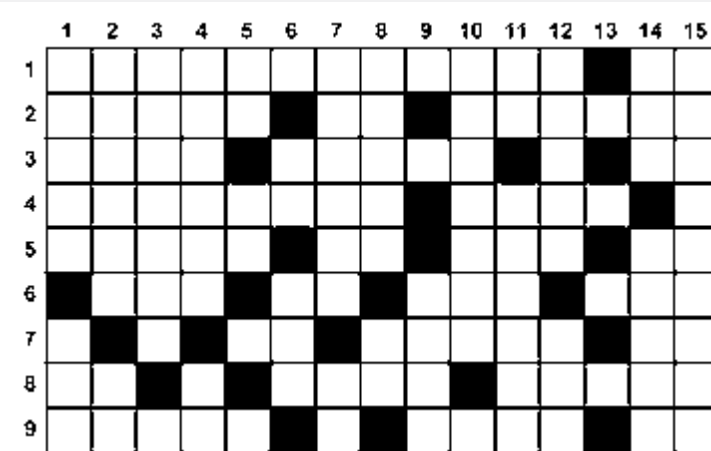
Toprağın nabzına ver kulağını
Yağmurun yağışını dinle
Türküler söylenir doğa diliyle
Yepyeni bir aşk
Yepyeni bir dünya üstüne
Birden büyür gövden
Büyür de sığmaz olursun evrene

Ağaçlar dala dallar yaprağa
Arılar bala duranda
Susar bütün akşamlar
Şafaklar ayaklanır bağrımızda
Değil mi ki gündüzler bizden
Biz gecelerden doğarız
Gözlerimizde tutuşan her yangında
Geceler utanç duyar
Sabahlar bağdaş kurar soframızda.

Adnan Yücel

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. DİSK ve Maden-İş'in unutulmaz önderi. Su.
2. Kas. Alfabe son harf. Bir oluş, düşünce veya ideolojinin temelini oluşturan değer yargıları.
3. Ayrılırken birbirine selam ve esenlik dileme. Vidanın daha sağlam yerleşmesi için duvarlarda açılan deliğe önceden çakılan plastik yuva. Dünyanın uydusu.
4. Onaylama. Bir işte yetkili olan, bir işi yapan, erbab.
5. Kötü, berbat, çok kötü. Krom elementinin simgesi. Emekçilerin belini büken fiyat artışları. İlave.
6. Ruh. Çıplak resim. İnce perde veya örtü. Bir çalgı.
7. Şaşma, şaşkınlık bildiren bir söz. Dibi yüzeyinden uzak olan. İridyum ele-

mentinin simgesi.

8. Nazi hücum kıtası. Ağaçların kabuğundan elde edilen bir tür yapıştırıcı. Kağıt para.
9. Suriye'de çatışmalarla gündeme gelen kent. Yardım istenildiğini anlatan bir söz. Konut.

Yukardan Aşağıya

1. Türkiye'de metal işçilerinin direnişi grev hakkının tanınmasını sağlamıştı, şiiirlere konu olan, direnişin yapıldığı fabrikanın adı. Dikbaşlı.
2. Bir iş için gerekli olan malzemelerin tümü. İsim.
3. DİSK'in kurulmasına öncülük eden, Kemal Türkler'in başkanlığını yürüttüğü mücadeleci metal işçilerinin sendikası.
4. Cüzzamlı. Müzikte üçüncü nota.
5. Bir harfin okunuşu. Latanın sessiz harfleri.
6. Bir bağlaç. Kendini beğendirmek amacıyla yapılan davranış, cilve, eda.
7. Üzüm yetiştiren veya satan kimse. Zamanın bölünemeyecek kadar kısa olan parçası, lahza.
8. Kürtçede kılavuz, rehber. Alman markının kısaltması.
9. Feraset.
10. Lale bahçesi.
11. İlaç, merhem. Güzel anlamında kullanılan bir söz.
12. Fotoğraf. Kürtçede ekmek.
14. Cet. Katı cismin sıvı duruma geçmesi.
15. Maden-İş öncülüğünde 30 Mayıs 1977'de başlayan 3 Mayıs 1978'de metal işçilerinin MESS'i dize getirmesiyle sonuçlanan grev.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	A	N	A	L	I	S	T	A	N	B	Ü	L	Ü	P
2	A	V	A	R	E	T	E	R	E	M	E	N	T	I	
3	B	U	L	A	N	M	A	K	M	F	E	S			
4	A	C	Ş	I	I	R	A	T	I	A	K	M	A		
5	D	E	T	N	A	A	T	K	I	L	A				
6	A	S	K	I	T	E	R	M	O	P	L	A	S	T	
7	Y	U	M	R	U	H	A	M	A	Y	E				
8	I	E	M	B	E	Z	G	I	N	Y	E	K			
9	A	K	A	D	E	M	I	K	I	B	E	L	E		

İşçilerin Sordukları/80

Avukat Mesut Badem ile
Arbuluculuk Üzerine/2

İş Hukukunda Zorunlu Arbuluculuk 1 Ocak 2018'den bu yana uygulanıyor. Zorunlu arbuluculuk, iş mahkemelerinin yükünü ve birikmiş dava dosyalarını azaltacağı, işçilerin alacaklarını çok daha kısa sürede alacağı propagandasıyla pazarlandı. İşveren örgütlerinin talebiyle, AKP tarafından hayata geçirildi. Sendikaların ve işçi örgütlerininse önerilerine, itirazlarına kulak verilmedi, işçilerin ihtiyaçları, talepleri dikkate alınmadı. UID-DER Hukuk Bürosu olarak ikinci yılında arbuluculuk uygulamasını, işçiler açısından sonuçlarını Avukat Mesut Badem ile konuştuk.

Avukat Mesut Badem, sohbetimizin ilk bölümünde arbulucuda anlaşma ile sonuçlanan dosyaların son derece istisna olduğunu belirtmişti. Bunun nedenlerini sorduktuk. Badem, patronların sıklıkla arbuluculuk aşamasında anlaşmayı reddettiğini ve işçiyi haricen anlaşmaya zorladığını tekrarlıyor: “Mesela işçi bana geldi ve vekâleten arbuluculuk görüşmelerini yürüttüm. Anlaşma olmadı ama işçi dava açmaktan kaçınıyor. Bunun iki anlamı var: Ya dava masraflarından, sürecin uzamasından, şahitleriyle ilgili, davayı ispat şartları ile ilgili sorun yaşayabileceğinden dava açmaktan kaçınıyor. Ya da haricen anlaşma yoluna gidiyor. Bu ihtimal daha çok gerçekleşiyor. Ekstrem şeyler de oluyor. Mafyacılık oynayan küçük-orta ölçekli işyerleri var. Onların ‘kendi kanunları’ var. İşçiye psikolojik baskı yapıyorlar, ailesiyle tehdit ediyorlar. Böyle şeyleri istisnalar olarak bir kenara bırakıyoruz. Genelde işçinin en büyük zaafı geçim sıkıntısıdır. İşçiye en büyük zor ekonomik zordur. Belki silah çeksen ona karşı göğsünü gerer ama evine ekmek götürmemeye tehdidi onu dize getirebilir. Patronlar bunu biliyorlar. Dolayısıyla, ‘sen dava açacağına ben sana üç beş kuruş vereyim, taksit taksit olsun, ya da sen gel bana yine çalış hakların içeride kalsın’ diyorlar. Bu şekilde kolaylıkla ikna edebiliyorlar pek çok işçiyi.”

Badem, patron örgütlerinin tüm bunları en baştan hesap ettiğini vurguluyor ve şöyle devam ediyor: “Amaç işçilerin kolaylıkla işçilik alacaklarına kavuşması, kısa yoldan hukukun gerçekleşmesi olsaydı, bir takım önleyici mekanizmalar getirirlerdi. Mesela güçler eşitsiz olduğu için işverenlere daha katı kurallar getirilebilirdi, ‘anlaşmama’ imkânı zorlaştırılabilirdi. Yani diyelim her iki tarafın da anlaşmama hakkı olmalı ama işverenin anlaşmaması halinde dava yoluna gidildiğinde ve haksız çıktığı durumda bir cezai şart veya bir inkâr tazminatı öngörülmeiydi. Böyle bir zorlayıcı mekanizma olabilirdi.”

Arbuluculuk sisteminde işçi ile işverenin neden eşit koşullarda iki tarafmış gibi sunulduğunu şöyle anlatıyor

Badem: “İşçi ve işveren gerçekte eşit değiller. İki taraf da eşit gibi görüldüğünde işverenin bundan bir kaybı yok hatta kazancı var. İşten çıkarıldığı andan itibaren işçinin alacakları zaman aşımı baskısı altına giriyor. İşten çıktığı günden itibaren zaman aşımı süreci başlıyor. Arbuluculuk başvurusu yapılacak, görüşmeler bitecek, en az bir ay bunun için geçecek. Arbuluculuk başvurusu tarihinden itibaren faizlerin işlemesi ile ilgili oturtulmuş içtihatlar yok. Faiz ne zaman başlayacak tartışması hâlâ devam ediyor. Çoğu kez dava tarihinden başlatıyorlar. Ben ısrarla arbuluculuk başvuru tarihinden itibaren başlaması gerektiğini yazıyorum evraklarıma çünkü bu engeli önümüze sen koydun. Yoksa ben davamı açmış olacaktım. Teknik olarak bu engeli sen çıkarttın. Ama o yönde çıkarılmış içtihatlar yok. Bir de arbuluculuk başvurusu yapılıyor, anlaşma olmayınca işçi hemen dava açamıyor. Zaman aşımı süresi yine işlemeye devam ediyor. Ama işçi üç beş ay sonra davayı açtı ve diyelim ki bir iki yıl sonra davayı kazandı. Zaman aşımı o sürede işliyor ve yine alacaklarının bir kısmı kaybolmuş oluyor, hak kaybı oluyor. Peki, işverenin bundan bir zararı var mı? Yok. Aksine kârı var. Alacak miktarı düşüyor. Süreç uzadığında o dönemde işleyecek faizler toplanıyor, tek kaybı o oluyor. Ama zaten önemli bir kısım alacaklar zaman aşımına uğradığı için faiz onun yerini tutmuyor.”

Badem, arbuluculuğun işverenlerin elini nasıl rahatlattığına ilişkin bir diğer örneği şu sözlerle aktarıyor: “Anlaşmama halinde işçi dava açtığında ve işveren haksız çıktığında icra inkâr tazminatı gibi, kötü niyet tazminatı gibi bir tazminat ödemek zorunda bırakılmalı. ‘Anlaşmama’ bir cezai şarta bağlansaydı, mesela işverenin asıl borcu 100 bin lira iken yüzde 20’si kadar bir cezai şart düzenlemesi getirilseydi, bu zorlayıcı olabilirdi. O zaman işveren kolaylıkla arabulucu masasını terk etmek istemeyebilirdi. Hiçbir yaptırım yok işverenler için, o yüzden bazıları görüşmelere bile gelmiyor.” ■

İktidarın Yalanı Sermaye Medyasının Doğrusudur!

Yaşadığımız dünyada paranın egemenliğine dayalı kapitalist sistem hüküm sürüyor. Bu sistemde tüm üretim araçlarının sahibi patronlar sınıfıdır. Fabrikalardan makinelere, topraktan ulaşım araçlarına, gazetelerden televizyon kanallarına her şey onlarındır. Bu düzen patronlara para, güç ve iktidar sağlarken; toplumun çoğunluğunu oluşturan emekçileri yoksulluğa ve sefaletle itiyor. Toplumsal eşitsizlik ve adaletsizlik her geçen gün büyüyor. Ama düzenin efendileri, gerçekleri baş aşağı ediyorlar. Türlü çarpıtmalarla zalimleri mazlum, haksızları haklı, yalanları doğru, namussuzları onurlu, hırsızları iş ve ekmek veren olarak gösteriyorlar.

Günümüzde gerçekleri baş aşağı çevirmenin en etkili aracı medyadır. Ekonomik ve siyasi gücü elinde tutan egemenler, kendi fikirlerini ve çıkarlarını toplumun geneline kabul ettirmek için medyayı etkin şekilde kullanıyor. İktidarın ve sermaye sınıfının sesi olan medyada, emekçilerin zorlu çalışma ve yaşam koşulları, ihtiyaçları, talepleri, mücadeleleri görmezden geliniyor. Adaletsizliğin üzeri örtülüyor, emekçilerin sesinin duyulması engelleniyor. Sermaye medyası iddia ettiği gibi “doğru, tarafsız ve güvenilir” değildir. Sermayenin ve siyasi iktidarın hizmetindeki yalan makinesidir.

Metal işçilerinin grup toplu iş sözleşmesi sürecinde yapılan haberleri hatırlayalım. Sözleşme imzalanmadan önce, MESS Genel Sekreteri Özgür Barut bir televizyon programında, işgücü maliyetlerinin arttığını, işçi sendikalarının “ekonomik gerçeklerden uzak” teklifler yaptığını ileri sürmüştü. İktidardan aldığı güçle, grevin “milli güvenliğe aykırı” olduğunu, yasaklanacağını söylemişti. Ama aynı TV kanalı bir metal işçisini ya da temsilcisini programa çıkarmadı. Çünkü böyle bir durumda patron temsilcisinin yalanları bir bir dökülecekti. Sözleşmenin imzalanmasının ardından, bu kez sermaye medyası metal işçisinin yüksek zam aldığı algısını oluşturmaya çalıştı. Haberlerde önce kamu, tekstil ve Tüpraş işçilerine yapılan düşük zamlar hatırlatıldı. Sonra da metal işçilerinin ücretlerine ve sosyal haklarına yapılan zammın “yüksek” olduğu savunuldu. Mücadelede ısrar eden işçilerin dertlerinin başka olduğu, “yasadışı eylem” yapıldığı, hatta

grevi “başbozuk işçiler”in istediği mesajı verildi.

İşte sermaye medyası! Güzel bir atasözümüz var: “Kimin ekmeğini yersen onun kılıcını kuşanırsın!” Sermaye medyası, sahibinin sesi olarak toplumda algı oluşturur. Mesela 6 milyon işçi yaşa takıldığı için emekli olamıyor. Haklarını isteyen EYT’li işçilere “türedi” denerek hakaret edildiğini biliyoruz. Sermaye medyası özellikle EYT’lileri hedef alacak şekilde haber yapıyor. Takvim gazetesi, 2019’da 365 günün 357 günü emeklilerle ilgili “haber” yaptı. Bu haberlere “artık emekli olmak daha kolay”, “emekliye ikramiye müjdesi” gibi başlıklar attı. Adına haber deniyor ama tam anlamıyla kurmaca ve yalan! 6 milyon insan emekli olmayı beklerken, “artık emekli olmak daha kolay” haberi yapmak dalga geçmek değil de nedir? Sermaye medyası, bu içerikte haber yaparak toplumda algı oluşturmaya ve EYT’lileri kötü göstermeye çalışıyor.

Üretenleri, mücadele edenleri, daha iyi bir gelecek için hakkını arayanları karalayan sermaye medyası, her alanda yalana dayalı haberler yaparak toplumu yönlendirmek istiyor. Kömürle çalışan, çevreyi kirleten ve insana zarar veren termik santralleri sermaye medyasının nasıl savunduğunu hatırlayalım! Bu santraller kapanırsa elektriklerin kesileceğini ve ülkenin karanlığa gömüleceğini söyleyerek toplumu korkutmak istemediler mi? Ekonomik kriz olmadığını söyleyen, işsizliğin ve yoksulluğun üzerini kapatmak isteyen bu medya değil mi? Yandaş medya, sabah akşam ekonomide her şeyin yolunda gittiğinin propagandasını yapıyor. Güya enflasyon düşüyor, işsizlik azalıyor! Bu yandaş medyaya kanacak olsak, ülkede her şey güllük gülistanlık!

Tüm dünyada sermaye medyasının işlevi aynıdır. Siyasi iktidarın yalanlarını mutlak doğru olarak topluma sunmak! Sermaye medyası; yardımlaşma, dayanışma, paylaşım gibi en temel insani değerleri karalarken, düzenin çürümüşlüğünü ve pisliğini aklayıp normalleştiriyor. Egemenler, sefasını sürdürdükleri kapitalizmin sorgulanmaması, değişmemesi için her türlü yalan ve çarpıtmaya başvurmaktan geri durmuyor. Sermaye medyasının yalanlarına kanmamak için tüm işçiler örgütlenmek ve sınıf bilinciyle donanmak zorundadır. ■